

Raadsinformatiememo

Datum maandag 18 november 2019
Ons kenmerk 19.055737
Aan De gemeenteraad en steunfractieleden
Kopie aan
Van College van burgemeester en wethouders
Steller Antoon Groot
Onderwerp Raadsinformatiememo Voortgang Duurzaamheidsprogramma 2020-2050

Geachte dames en heren,

Samen met u en alle inwoners en ondernemers bouwen wij al een aantal jaren aan een duurzaam Schagen. Hiervoor is al het nodige gedaan, maar dit is nog lang niet klaar. Sterker nog, dit jaar is de omvang van de opgave en de urgentie met de presentatie van het Klimaatakkoord alleen maar duidelijker geworden. Om duidelijk te maken wat de inzet van de gemeente Schagen hierin is hebben wij in ons coalitieakkoord en de begroting 2019 beloofd om met een duurzaamheidsprogramma te komen. In juni heb ik toegezegd deze eind 2019 aan uw raad te kunnen presenteren. Dit duurt helaas toch langer, waarvoor ik mijn excuses maak, ook omdat ik dit in de 2^e Tussenrapportage niet heb gemeld.

Hoewel het programma nog niet geheel op papier staat, zijn we op veel fronten al volop bezig met de duurzaamheidsopgave. Daarvan geef ik in deze memo een beknopt overzicht. Ook geef ik alvast inzicht in de structuur van het concept programma en de aangepaste planning.

Vertraging door RES

De hoofdopzet van het duurzaamheidsprogramma staat in de steigers maar de bijbehorende uitvoeringsagenda is nog niet voldoende uitgewerkt. De belangrijkste reden voor de vertraging is het proces van de Regionale Energie Strategie (RES), waar wij namens de Noordkop ook een regionaal coördinerende rol in vervullen. Dit vergt een stevige inspanning van onze programmamanager die we dit voorjaar niet hadden voorzien. Op 6 november was het eerste regionale scenario atelier voor de RES, de tweede is op 18 december. Daarna volgt in januari/februari de eerste lokale RES participatieronde waarbij we ook een werksessie met uw raad organiseren. Dit doen we in nauwe samenhang met de participatie rond de Omgevingsvisie.

Aangepaste planning

Ik verwacht in maart 2020 het uitgewerkte Duurzaamheidsprogramma 2020-2050, inclusief eerste uitvoeringsagenda, naar uw raad te sturen. Daarin is opgenomen wat we met de bestaande middelen en personele bezetting kunnen realiseren en voor welke ambities dit nog niet geldt. Zo kunnen eventuele financiële en personele gevolgen voor de eerstkomende jaren in de integrale afweging bij de Kadernota 2020 worden meegenomen.

Opzet Duurzaamheidsprogramma 2020-2050

De titel luidt: Samen bouwen aan een duurzaam Schagen, wat benadrukt dat de gemeente het niet alleen kan doen. Qua doelstellingen sluiten we aan bij het Klimaatakkoord en de eerder vastgestelde regionale doelen vanuit het ambitiedocument Holland boven Amsterdam. Met de jaarlijkse energiemonitor bewaken we het resultaat. We werken met vijf thema's; Warmte,

Elektriciteit, Mobiliteit, Circulair en Water & Natuur, elk verdeeld in een aantal hoofdoopgaven. Die hoofdoopgaven worden in de uitvoeringsagenda verder uitgewerkt tot deelprogramma's, projecten en (lijn)activiteiten voor de komende 1 tot 4 jaar. Een aantal daarvan lopen al, anderen zijn in voorbereiding en er zullen ook ontwikkelingen op ons af komen waar we nu nog niet van weten. We willen het programma dan ook niet op voorhand meerjarig dichttimmeren, maar we moeten ook flexibel kunnen zijn. Daarom wordt de uitvoeringsagenda jaarlijks geactualiseerd.

Bij de uitvoering van het hele programma zetten we een aantal belangrijke uitgangspunten centraal, gericht op samenwerking, voorbeeldgedrag, communicatie, innovatie en financiële haalbaarheid. In bijgaande concept infographic zijn de vijf thema's, de bijbehorende hoofdoopgaven, de uitgangspunten voor uitvoering en de landelijke en regionale doelen/mijlpalen weergegeven.

Wat gebeurt er al?

Zoals aangegeven zitten we niet stil. Het duurzaamheidsprogramma is ook niet de start, het brengt de nu al lopende zaken onder een logische paraplu samen en geeft invulling aan extra toekomstige ambities en opgaven. Hierna wordt een kort overzicht gegeven van de zaken die we ten behoeve van de duurzaamheidsopgave al doen en in planning hebben. Deze zullen, in meer uitgewerkte vorm, in elk geval een plek krijgen in de uitvoeringsagenda.

Deelprogramma/ project/ activiteit	Thema	Status	Korte toelichting
Regionale Energie Strategie (RES)	Elektriciteit	Loopt 2019-2021	Vanuit het Klimaatakkoord maakt energieregio Noord-Holland Noord een aanbod voor het Rijk over hoeveelheid en locaties voor grootschalige duurzame elektriciteitsopwek. Schagen werkt hieraan vanuit de deelregio Noordkop.
Fonds zonneparken	Elektriciteit	In voorbereiding	Vanuit het beleid zonneparken is bepaald dat er een fonds wordt opgericht. Verwacht wordt dat dit fonds vanaf 2020 ingezet kan worden.
Verduurzaming verenigingsgebouwen	Elektriciteit	Loopt 2019-2020	Alle verenigingsgebouwen worden verduurzaamd met zonnepanelen
Transitievisie Warmte en wijkuitvoeringsplannen	Warmte	In voorbereiding	Vanuit het Klimaatakkoord maakt elke gemeente een Transitievisie Warmte. We zijn in samenwerking met CBS gestart met de data-analyse die nodig is om de Transitievisie Warmte te maken. In 2020 wordt deze opgesteld waarna de eerste wijkuitvoeringsplannen gemaakt worden.
Regionaal Energiebesparingsprogramma	Elektriciteit /Warmte	Loopt 2019-2021	In dit programma werken we met de Noordkop gemeenten, het Duurzaam Bouwloket en de Duurzame Huizenroute samen aan bewustwording en energiebesparing in de bestaande woningvoorraad, gesteund door provinciale subsidie.
Verduurzaming bedrijventerreinen	Elektriciteit /Warmte	Loopt vanaf 2019	Wij ondersteunen het proces om op bedrijventerreinen te komen tot verduurzaming door een energiescan en collectieve inkoop. Na een succesvol traject in 't Zand zijn nu drie nieuwe terreinen in voorbereiding, waaronder Witte Paal.

Duurzaamheids-lening Schagen	Elektriciteit /Warmte	Loopt vanaf 2019	Inwoners kunnen tegen lage rente een lening afsluiten voor duurzaamheids-maatregelen aan hun woning.
Regeling Reductie Energiegebruik	Elektriciteit /Warmte	Aan-gevraagd nov 2019	Met deze Rijksregeling kunnen gemeenten huiseigenaren stimuleren om kleine energiebesparende maatregelen in hun huis te nemen. Wij hebben deze samen met Den Helder aangevraagd.
Energy Challenges	Elektriciteit /Warmte	Loopt 2016-2020	Energy Challenges is een project waarin kinderen op basisscholen worden uitgedaagd om op eigen wijze campagne te voeren voor duurzaamheid op hun school. In Schagen doet elk jaar een aantal scholen mee.
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	Elektriciteit /Warmte	Loopt 2019-2021	Wij geven het goede voorbeeld door in al onze gebouwen alle duurzame maatregelen te treffen die zich binnen 15 jaar terugverdienen.
Duurzaamheid in gemeentelijke regelgeving	Elektriciteit /Warmte /Water en Natuur	Loopt	Voor Lagedijk zijn we een Omgevingsplan aan het opstellen, vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet. Ook gaan we de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) herzien. We onderzoeken of we hierin doelvoorschriften kunnen meenemen die bijdragen aan Klimaatadaptatie en duurzame gebouwen.
Prestatieafspraken woningcorporaties	Elektriciteit /Warmte /Water en Natuur	Gepland 2020	In de nieuwe prestatieafspraken gaan we concretere afspraken maken over de bijdrage van de corporaties in de duurzaamheidsopgave.
Regionale doorfietsroutes	Mobiliteit	Onder-zoek Loopt	Vanuit De Kop Werkt! wordt gewerkt aan regionale doorfietsroutes. Drie routes worden momenteel nader uitgewerkt.
Regionaal Mobiliteits Programma	Mobiliteit	Gepland 2020	Vanuit het Klimaatakkoord maakt energieregio Noord-Holland Noord een programma voor verduurzaming van de mobiliteit. De organisatie hiervan wordt eind 2019 ingevuld vanuit Holland boven Amsterdam. Schagen werkt hieraan mee vanuit de deelregio Noordkop.
Laadpalen via MRA-e	Mobiliteit	Loopt	Inwoners kunnen aanvragen doen voor een openbare laadpaal in hun straat, die onder voorwaarden worden geplaatst. De MRA-e regelt dit namens alle Noord-Hollandse gemeenten.
Afval- en Recycleplan	Circulair	Gepland 2020	Om te voldoen aan de landelijke VANG-normen voor huishoudelijk afval moeten komende jaren nog allerlei verbeteringen en optimalisaties in de afvalinzameling en – verwerking plaatsvinden. Deze worden opgenomen in een afval- en recycleplan.
Programma Schagen Groeit Door	Water en Natuur	Loopt	We gaan Schagen groener maken met nieuwe bomen en planten. Dit doen we voor het landschap, klimaat, leefbaarheid, ecologie en de economie in de gemeente.

Programma Bollen en Bijen	Water en Natuur	Loopt	De komende jaren geurt en kleurt onze gemeente steeds meer door nieuwe bloemen en kruiden. Dit is goed voor onze inwoners, toeristen en ondernemers. Ook is dit goed voor bijen en andere insecten.
Op weg naar een klimaatbestendige Noordkop	Water en Natuur	Loopt	Regionaal traject vanuit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie, waarbij we samenwerken om de regionale opgaven voor Klimaatadaptatie samen uit te voeren.
Duurzaam groot onderhoud en gebieds(her)ontwikkeling	Alle thema's	Loopt	Bij elke grote ingreep in het openbaar gebied wordt vooraf integraal bekeken welke duurzaamheidsambities geschikt en mogelijk zijn.
Ondersteuning lokale initiatieven	Alle thema's	Loopt	Wij ondersteunen op verzoek allerhande lokale initiatieven van scholen, dorpsraden, bedrijven, energie coöperaties en verenigingen. Dit kan bestaan uit communicatie, procesondersteuning, financiële steun, inzet Duurzaam Bouwloket, etc.
Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering	Alle thema's	Loopt	We maken onze eigen bedrijfsvoering steeds duurzamer, door duurzame inkoop, duurzame gebouwen, elektrische voertuigen en gereedschap, afvalscheiding, duurzame schoonmaak, openbare ledverlichting, etc.

Ik blijf graag samen met u bouwen aan een duurzaam Schagen.

Namens het college van burgemeester en wethouders,
De portefeuillehouder,

Hans Heddes

BIJLAGE: Concept Infographic Duurzaamheidsprogramma 2020-2050